Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus (BGC) Caerdydd
Dydd Llun 20 Ionawr 2025, 10am-12pm
Tŷ Coetir, Heol Maes y Coed, Y Mynydd Bychan, Caerdydd, CF14 4HH

<u>Yn bresennol</u>	
Aelodau'r Bwrdd: Y Cynghorydd Huw Thomas **(Cadeirydd)** Charles Janczewski **(Is-gadeirydd)** Claire Beynon Paul Orders David Letellier Gareth Evans Marc Atwell Emma Wools Sheila Hendrickson-Brown Eirian Evans Zenny Saunders	Arweinydd, Cyngor Caerdydd (CC) Cadeirydd, Bwrdd Iechyd Prifysgol (BIP) Caerdydd a'r Fro Cyfarwyddwr Gweithredol Iechyd y Cyhoedd, BIP Caerdydd a'r Fro Prif Weithredwr, CC Pennaeth Gweithrediadau Canol y De, Cyfoeth Naturiol Cymru (CNC) Rheolwr Grŵp Caerdydd a Chaerffili, Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru (GTADC) Uwch-arolygydd, Heddlu De Cymru (HDC) Comisiynydd Heddlu a Throseddu (CHTh) De Cymru Prif Swyddog Gweithredol, Cyngor Trydydd Sector Caerdydd Pennaeth Uned Gyflenwi Prawf (UGP) y Gwasanaeth Prawf Cenedlaethol (GPC) Dirprwy Gyfarwyddwr Diwygio Hyfforddiant ac Addysg Ôl-orfodol, Llywodraeth Cymru (LlC)
Ymddiheuriadau: Sarah McGill Suzanne Rankin Marie Davies Danny Richards Dan Jones	Cyfarwyddwr Corfforaethol Pobl a Chymunedau, CC Prif Weithredwr, BIP Caerdydd a'r Fro Cyfarwyddwr Strategaeth a Chynllunio Dros Dro, BIP Caerdydd a'r Fro Prif Uwch-arolygydd, HDC Pennaeth Diogelwch Cymunedol ac Atal Trais, SCHTh
Hefyd yn bresennol: Y Cynghorydd Ash Lister Gareth Newell Sian Sanders Abigail Streeter Sarah Tipping Jonny Currie Stephen Taylor Cath Doman	Yr Aelod Cabinet dros Wasanaethau Plant, Trechu Tlodi a Chefnogi Pobl Ifanc, CC Pennaeth Perfformiad a Phartneriaethau, CC Pennaeth Diogelwch a Chydlyniad Cymunedol, CC Swyddog Cynllunio a Gwella, CC Pennaeth Partneriaethau Strategol ac Ymgysylltu, BIP Caerdydd a'r Fro Ymgynghorydd Locwm mewn Iechyd y Cyhoedd, BIP Caerdydd a'r Fro Cyn-Brif Swyddog Gweithredol y Ganolfan Arweinyddiaeth ar gyfer Llywodraeth Leol

	Cyfarwyddwr, Integreiddio Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro

Rhif	Eitem Agenda	
1.	**Croeso / Ymddiheuriadau** Agorodd y Cynghorydd Thomas y cyfarfod a nododd yr ymddiheuriadau fel yr uchod.	
2.	**Cofnodion a Chamau Gweithredu** Nododd y Cynghorydd Thomas fod y camau gweithredu yng nghofnodion y cyfarfod blaenorol ar 7 Hydref 2024 wedi'u cwblhau i raddau helaeth: • O ran y cam gweithredu’n gysylltiedig â'r rhaglen Gofal Iawn, Person Iawn, tynnodd y Cynghorydd Thomas sylw at y ffaith bod ymgynghorwyr wedi'u penodi i gynnal adolygiad o'r rhaglen. Fel rhan o hyn, mae opsiynau yn cael eu hystyried i gynnwys tegwch o fewn cwmpas y gwerthusiad. Mae'r Uwch-arolygydd Lewis hefyd wedi cysylltu â Chyngor Trydydd Sector Caerdydd i gynnwys cydweithwyr fel partner ymchwil i helpu i hwyluso sesiynau ymgysylltu â'r gymuned. • Mewn perthynas â'r cam gweithredu’n ymwneud â'r Fframwaith Bwyd Da a Symud, cadarnhaodd y Cynghorydd Thomas fod y fframwaith a'i gynllun gweithredu wedi'u cwblhau. Mae cyfarfod cyntaf y Grŵp Arweinyddiaeth a Galluogi Newid wedi'i drefnu i gael ei gynnal yfory (21 Ionawr). Yn dilyn y cyfarfod hwn, bydd y fframwaith a'r cynllun gweithredu yn cael eu dosbarthu i aelodau’r BGC, ynghyd â diweddariad ar ganlyniadau'r drafodaeth. **Cytunodd y BGC i** gymeradwyo cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 7 Hydref 2024.	
3.	**Adroddiad Blynyddol 2024** Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd Cyflwynodd Johnny Currie Adroddiad Blynyddol Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd (CIC): *Blaenoriaethu'r Blynyddoedd Cynnar – Buddsoddi ar gyfer y Dyfodol.* Mae'r adroddiad yn tynnu sylw at bedwar maes allweddol lle gall gweithredu ar unwaith wella canlyniadau: • Brechiadau yn ystod plentyndod • Bwyd da a symud • Iechyd y geg • Cymorth bwydo ar y fron Mae'r adroddiad yn rhoi trosolwg o'r sefyllfa bresennol yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg, yn arddangos astudiaethau achos arloesol a chydweithredol sy'n anelu at wella iechyd plant ifanc, ac yn amlinellu argymhellion ar gyfer pob un o'r pedwar maes.	

Rhif	Eitem Agenda	
	Rhannodd Jonny hefyd ganfyddiadau allweddol o Asesiad Iechyd y Boblogaeth Blynyddoedd Cynnar cyfochrog ar gyfer Caerdydd a Bro Morgannwg. Bydd yr asesiad hwn, a fydd yn cael ei gyhoeddi yn fuan, yn llywio trafodaethau mewn Gweithdy Blynyddoedd Cynnar i bartneriaid yng ngwanwyn 2025. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Nododd y Cynghorydd Thomas, er nad yw'r data ar anghydraddoldeb yn syndod, fod angen mwy o fewnwelediad i'r hyn sy'n gyrru'r gwahaniaethau hyn. Gofynnodd a oes tystiolaeth yn bodoli, yn lleol neu mewn mannau eraill, o strategaethau sy'n cau bylchau anghydraddoldeb yn effeithiol ac y gellid eu cymhwyso yng Nghaerdydd. • Pwysleisiodd Claire Beynon mai tlodi sy'n gyrru'n bennaf faterion fel gordewdra, pydredd dannedd, a bwydo ar y fron cyfyngedig. Mynegodd Claire bryder am yr anghydraddoldeb cynyddol yng Nghaerdydd a Bro Morgannwg a'r ffaith nad yw'n lleihau'n lle. Tynnodd Claire sylw at y ffaith bod y gweithdy partneriaeth sydd ar ddod yn cynnig cyfle am drafodaeth bellach, gyda data, astudiaethau achos ac arferion gorau i'w rhannu. • Awgrymodd y Cynghorydd Thomas y dylai'r BGC ddatblygu cynllun ymateb i fynd i'r afael ag argymhellion adroddiad CIC, gan gydnabod bod tlodi yn yrrwr sylweddol o anghydraddoldeb. Rhannodd y Cynghorydd Thomas brofiadau personol o rwystrau i gael mynediad at wasanaethau a gofynnodd a yw gwasanaethau'n cael eu blaenoriaethu'n effeithiol mewn ardaloedd sydd â'r angen mwyaf. • Cytunodd Claire Beynon ar bwysigrwydd sicrhau gwasanaethau hygyrch, gan nodi y dylai'r BGC weithio i wneud y "dewis iach y dewis hawdd" trwy newidiadau gwasanaeth wedi'u targedu. Atgoffodd Claire aelodau'r BGC o'r cais ar y cyd - a gynhwyswyd yn adroddiad CIC - i leihau tlodi a phwysleisiodd yr angen i gadw'r gwaith hwn ar yr agenda. • Nododd Cath Doman ddiffyg rhannu data a gwybodaeth strategol fel mater sylweddol. Cododd Cath yr angen am safbwynt ar y cyd ar olynydd safle rhannu gwybodaeth rhanbarthol y Bwrdd Iechyd, sy'n helpu'r BGC a Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol (BPRh) Caerdydd a'r Fro i ddeall anghenion y boblogaeth yn well ac i ddyrannu adnoddau yn effeithiol. • Canmolodd y Cynghorydd Lister y cydweithrediad rhwng Cyngor Caerdydd a BIP Caerdydd a'r Fro, yn enwedig o ran y 1,000 diwrnod cyntaf fel blaenoriaeth. Anogodd y Cynghorydd Lister uwch swyddogion i weithredu'r argymhellion yn adroddiad CIC, gan nodi rhwystrau fel iaith a mynediad digidol sy'n rhwystro cyfranogiad mewn gwasanaethau.	

Rhif	Eitem Agenda	
	• Pwysleisiodd Sheila Hendrickson-Brown bwysigrwydd strategaeth datblygu cymunedol i ddatrys sut mae tlodi yn effeithio ar wahanol grwpiau. Tynnodd Sheila sylw at yr angen i adeiladu cyfalaf cymdeithasol i gefnogi teuluoedd i fanteisio ar y mentrau sydd ar gael. • Ailadroddodd Charles Janczewski bwysigrwydd cyfieithu'r argymhellion yn adroddiad CIC yn ganlyniadau gweithredadwy a galwodd am gydweithredu rhwng y BGC a'r BPRh i sicrhau ymatebion ystyrlon i flaenoriaethau iechyd y cyhoedd. • Awgrymodd y Cynghorydd Thomas y dylai'r BGC ganolbwyntio ar wella ymatebion unedig wrth bwyntiau cyswllt cyhoeddus allweddol, fel clystyrau meddygon teulu, deintyddiaeth ac ysgolion cynradd. Tynnodd y Cynghorydd Thomas sylw hefyd at yr angen i'r Cyngor osod disgwyliadau i ysgolion cynradd gymryd rhan mewn mentrau. • Cynigiodd Paul Orders edrych ar ymdrechion yn y gorffennol, fel y nifer a oedd wedi cael brechiadau, i asesu eu heffeithiolrwydd a deall y camau gweithredu sydd eu hangen wrth symud ymlaen. Pwysleisiodd Paul bwysigrwydd nodi a chefnogi nifer fach o flaenoriaethau allweddol, yn hytrach na dibynnu ar newidiadau cynyddol. • Cytunodd Claire Beynon i gwrdd â phartneriaid i lunio cynllun gweithredu BGC yn seiliedig ar argymhellion ac ymrwymodd i gyflwyno'r cynllun hwn i'w drafod mewn cyfarfod y BGC yn y dyfodol. • Soniodd Zenny Saunders am y cyhoeddiad sydd ar ddod am newidiadau i drothwyon y Lwfans Cynhaliaeth Addysg gan Lywodraeth Cymru ddiwedd mis Ionawr. Awgrymodd Zenny y gallai hyn helpu gyda lleihau tlodi ac addawodd rannu mwy o fanylion. **Cytunodd y BGC** i nodi Adroddiad Blynyddol 2024 Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd: Blaenoriaethu'r Blynyddoedd Cynnar – Buddsoddi ar gyfer y Dyfodol. **Camau Gweithredu:** • Claire Beynon i: - Gwrdd â phartneriaid i lunio cynllun gweithredu yn seiliedig ar yr argymhellion yn Adroddiad Blynyddol 2024 Cyfarwyddwr Iechyd y Cyhoedd. Bydd y cynllun drafft yn cael ei gyflwyno mewn cyfarfod y BGC yn y dyfodol i'w adolygu. • Cath Doman a Gareth Newell i ddatblygu ffordd ymlaen ar olynydd safle rhannu gwybodaeth rhanbarthol y Bwrdd Iechyd. • Zenny Saunders i rannu manylion newidiadau i drothwyon y Lwfans Cynhaliaeth Addysg gydag aelodau'r BGC.	**Claire Beynon** **Cath Doman/ Gareth Newell** **Zenny Saunders**

Rhif	Eitem Agenda	
4.	**Total Place a Gweithio'n Lleol** Total Place Ymunodd Stephen Taylor, cyn-Brif Swyddog Gweithredol y Ganolfan Arweinyddiaeth ar gyfer Llywodraeth Leol, a oedd yn un o'r arweinwyr y tu ôl i'r cysyniad 'Total Place' ar ddiwedd y 2000au, ag aelodau'r BGC. Mae Total Place yn "ddull ardal gyfan" o ymdrin â gwasanaethau cyhoeddus sy'n edrych ar gyfanswm y gwariant cyhoeddus o fewn cymuned/mater penodol ac yn ailfeddwl sut y gellir dyrannu adnoddau yn wahanol, gyda ffocws penodol ar weithredu ataliol. Mae tair egwyddor graidd y dull Total Place fel a ganlyn: 1. Mae Lleoedd yn Wahanol: Mae pobl leol yn y sefyllfa orau i ddeall a gofalu am eu cymunedau. 2. Mae Atal yn Well nag Iachâd: Mae atal nid yn unig yn rhatach ond yn well i unigolion. 3. Meddwl mewn Cyfain, nid Rhannau: Mae angen i wasanaethau cyhoeddus drin unigolion yn gyfannol yn hytrach na mynd i'r afael â materion mewn seilos. Nododd Stephen fod asiantaethau cyhoeddus yn aml yn blaenoriaethu eu hamcanion eu hunain, wedi'u dylanwadu gan strwythurau cyllido a gofynion monitro gan lywodraeth ganolog. Mae'r dull tameidiog hwn yn arwain at aneffeithlonrwydd a diffyg ymddiriedaeth. Nododd Stephen fod Caerdydd eisoes yn symud ymlaen yn y gofod hwn, yn enwedig drwy fentrau fel y Prosiect Gweithio'n Lleol yn Nhreläi a Chaerau. Cynigiodd Stephen y gallai gwasanaethau oedolion a phlant, lle mae'r Cyngor, y GIG, a gofal cymdeithasol yn croestorri, elwa yn sylweddol o'r dull Total Place. Awgrymodd Stephen gynnal sgyrsiau un-i-un gydag aelodau'r BGC i asesu effeithiolrwydd y BGC a nodi meysydd ar gyfer gwaith cydweithredol. Ni fyddai angen paratoi ar gyfer y trafodaethau hyn, er y gellid anfon holiadur ymlaen llaw. Ymrwymodd Stephen i gyflwyno cynigion yng nghyfarfod y BGC ym mis Ebrill. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Mynegodd Charles Janczewski gefnogaeth i'r dull, gan bwysleisio y byddai defnydd mwy effeithiol ac ehangach o bwrs y wlad yn fuddiol iawn. • Tynnodd Emma Wools, Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru, sylw at brydlondeb y drafodaeth, yn enwedig wrth i'r Cynllun Heddlu a Throseddu gael ei ddatblygu. Pwysleisiodd Emma bwysigrwydd dulliau	

Rhif	Eitem Agenda	
	seiliedig ar ardal leol wedi'u targedu ac alinio cyllidebau i ganolbwyntio buddsoddiadau yn yr ardaloedd cywir. Cododd Emma hefyd yr her o wneud achos economaidd cynaliadwy dros atal, gan nodi anawsterau yn y gorffennol wrth gyfiawnhau dulliau seiliedig ar leoedd integredig. • Pwysleisiodd Cath Doman bwysigrwydd ystyried Caerdydd a Bro Morgannwg fel lle a gweithio ar y cyd i weithredu'r newidiadau angenrheidiol. Awgrymodd Cath iechyd a gofal cymdeithasol fel y man cychwyn mwyaf amlwg ond tynnodd sylw hefyd at rôl y BGC wrth fynd i'r afael â phenderfynyddion ehangach iechyd. Anogodd Cath gydweithredu ar draws y BGC a'r BPRh. • Cefnogodd Sheila Hendrickson-Brown y syniad ac adleisiodd alwad Cath am archwilio ar y cyd o'r camau nesaf, gydag anghenion pobl ar y blaen. • Dywedodd Paul Orders fod Total Place yn cyd-fynd yn dda â chyd-destun Caerdydd, gan nodi hanes partneriaeth cryf y ddinas, fframweithiau statudol yng Nghymru, a chynnydd mewn meysydd allweddol fel integreiddio iechyd a gofal cymdeithasol. Awgrymodd Paul y gallai gwaith parhaus Caerdydd (e.e. yn Nhreláí a Chaerau) fod yn gysylltiedig ag ymdrechion ehangach i ddiwygio'r gwasanaethau cyhoeddus sy'n cael eu bwrw ymlaen gan Lywodraeth y DU. • Gofynnodd Gareth Evans a oes maint optimaidd ar gyfer gweithredu Total Place, gan nodi bod Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru yn cwmpasu 10 awdurdod lleol. • Cydnabu Stephen Taylor y cwestiwn, gan nodi bod graddfeydd mwy yn caniatáu mwy o hyblygrwydd ond byddai'n myfyrio ymhellach ar y maint optimaidd. • Lleisiodd yr Uwch-arolygydd Marc Atwell gefnogaeth gref ond tynnodd sylw at heriau ym Mae Caerdydd, yn enwedig y diffyg ymgysylltu gan y gymuned â'r Heddlu oherwydd materion hyder ac ymddiriedaeth. Pwysleisiodd yr Uwch-arolygydd Atwell yr angen am ddulliau mwy cymhleth i fynd i'r afael â'r pryderon hyn. • Nododd Sheila Hendrickson-Brown y gallai Cyngor Trydydd Sector Caerdydd gynnig cymorth, trwy rannu ei brofiadau o weithio'n agos gyda chymunedau a datblygu strategaethau i ddod â phartneriaid ac unigolion y mae'n anodd ymgysylltu â nhw at ei gilydd. • Dywedodd y Cynghorydd Thomas ei fod wedi'i galonogi at lefel y gefnogaeth i'r cysyniad a chadarnhaodd y byddai Stephen yn dychwelyd i'r BGC ym mis Ebrill gyda chynigion pellach.	

Rhif	Eitem Agenda	
	• Awgrymodd Eirian Evans ddod â chyflwyniad i'r BGC ar brosiect Y Rhodfa Fawr yn Nhreláí, sy'n enghraifft o waith cymunedol cydweithredol ac a allai fod yn gam nesaf wrth hyrwyddo egwyddorion Total Place. **Camau Gweithredu:** • Stephen Taylor i: - Gynnal sgyrsiau unigol gydag aelodau'r BGC i adolygu effeithiolrwydd y BGC a nodi meysydd posibl ar gyfer gweithredu ar y cyd. - Cydgrynhoi'r canfyddiadau a dychwelyd i gyfarfod y BGC ym mis Ebrill gydag argymhellion ar sut i symud ymlaen y dull Total Place. • Ystyried arddangos prosiect Y Rhodfa Fawr yn Nhreláí fel enghraifft o gydweithredu sy'n canolbwyntio ar y gymuned mewn cyfarfod y BGC yn y dyfodol. <u>Gweithio'n Lleol</u> Rhoddodd Sian Sanders y wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r BGC am y prosiect gweithio'n lleol yn Nhreláí a Chaerau. Nododd Sian fod canlyniadau i blant a phobl ifanc ledled y ddinas yn bryderus, gyda'r holl wasanaethau cyhoeddus a holl wasanaethau'r Cyngor sy'n cefnogi Plant a Phobl Ifanc yn profi cynnydd mewn niferoedd a chymhlethdod y galw. Er bod hyn yn wir ar draws y ddinas, mae'r pwysau hyn wedi'u crynhoi mewn ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf, gyda nifer fach o gymunedau yn cael eu heffeithio'n anghymesur. Mewn ymateb, mae angen adeiladu dealltwriaeth glir o anghenion pobl ac o le, gan sicrhau bod cymorth yn cael ei gynnig ar yr adeg iawn ac yn y ffordd iawn, gan wneud y system yn well. I lywio'r prosiect, ar 29 Tachwedd 2024, cynhaliwyd Digwyddiad Gweithio'n Lleol gyda rhanddeiliaid gwasanaethau cyhoeddus lleol yn Ysgol Uwchradd Gymunedol Gorllewin Caerdydd. Yn ystod y sesiwn, gofynnwyd y cwestiynau canlynol: • Pa mor effeithiol yw'r system gymorth bresennol? • Sut gallwn ni wneud y defnydd gorau o'r hyn sydd gennym gyda'n gilydd mewn cyfnod o adnoddau prin? • Mae gennym lawer o ddata, sut gallwn ni ei ddefnyddio'n fwy effeithiol fel bod ein gwasanaethau yn fwy ymatebol i'r hyn sydd ei angen ar gymunedau a'n bod yn gallu gweithredu'n ataliol? Mae'r camau nesaf ar gyfer y prosiect yn cynnwys: • Datblygu adroddiad cryno ac argymhellion i'w trafod • Cwmpasu ardaloedd prosiect, neilltuo arweinwyr prosiect a datblygu cynlluniau prosiect	 **Stephen Taylor** **Ysgrifenyddiaeth y BGC**

Rhif	Eitem Agenda	
	• Nodi buddugoliaethau cyflym, yn ogystal â chamau gweithredu tymor canolig i hwy i symud ymlaen.	
5.	**Diweddariad Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro** Rhoddodd Cath Doman y wybodaeth ddiweddaraf am waith Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Caerdydd a'r Fro. Amlinellodd cyflwyniad Cath gynnydd yn erbyn themâu cyfnod bywyd y BPRh: *Dechrau'n Dda, Byw'n Dda, a Heneiddio'n Dda*, ynghyd â diweddariadau ar alluogwyr strategol. Tynnodd Cath sylw at newid ffocws y BPRh o ganolbwyntio ar wasanaeth a sefydliad i ganolbwyntio ar bobl a lle. Mae hyn yn golygu symud tuag at gynllunio seiliedig ar le trwy alinio gwasanaeth a seilwaith gyda dealltwriaeth ddofn o anghenion lleol. Y nod yw mynd i'r afael ag amrywiadau ac anghydraddoldebau trwy newidiadau diriaethol, wedi'u gyrru'n lleol. Fel enghraifft, cyflwynodd Cath uchelgais y BPRh o System Gofal Cymunedol Integredig. Pwysleisiodd hefyd yr angen i ailystyried strwythurau llywodraethu, gan dynnu sylw at gyfleoedd a gollwyd o ystyried gweithrediad y BGC a'r BPRh fel endidau ar wahân. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Nododd y Cynghorydd Thomas fod y BGC yn cynrychioli'r sector cyhoeddus cyfan ac yn cynnwys partneriaid fel Tân a'r Heddlu, nad oes angen iddynt gymryd rhan mewn trafodaethau manwl am ofal cymdeithasol o bosibl. • Pwysleisiodd Cath Doman bwysigrwydd diffinio amcanion clir ar gyfer cydweithio rhwng y BGC a'r BPRh. Cydnabu Cath ymdrechion yn y gorffennol i fynd i'r afael â dyblygu llywodraethu ond nododd fod cyfleoedd wedi'u colli o hyd ar gyfer gweithio'n agosach. Cynigiodd Cath weithio ar y cyd ar genadaethau neu flaenoriaethau penodol, fel Total Place neu gynllunio seiliedig ar le, tra'n osgoi un bwrdd trosfwaol. • Pwysleisiodd y Cynghorydd Thomas yr angen am oruchwyliaeth glir rhwng y BPRh a'r BGC. Awgrymodd y Cynghorydd Thomas y gellid mynd i'r afael â hyn trwy adrodd yn rheolaidd neu drwy eitem sefydlog yng nghyfarfodydd y BGC. • Cytunodd Comisiynydd Heddlu a Throseddu De Cymru, Emma Wools a Charles Janczewski, fel Cadeirydd y BPRh, â sylwadau'r Cynghorydd Thomas, gan bwysleisio'r angen am rannu gwybodaeth yn well rhwng y BPRh a'r BGC.	

Rhif	Eitem Agenda	
	• Daeth y Cynghorydd Thomas i'r casgliad y gallai gwaith Total Place gynnig atebion. Awgrymodd y Cynghorydd Thomas symud ymlaen â'r gwaith hwn i ddechrau, cyn ailedrych ar anghenion llywodraethu a rhannu gwybodaeth yn ôl yr angen.	
6.	**Diogelwch Cymunedol a Diogelu** <u>Diogelu</u> Rhoddodd Sian Sanders y wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r BGC am y Bwrdd Diogelu Rhanbarthol, a gyfarfu ddiwethaf ar 14 Ionawr 2025. Roedd y canlyniadau allweddol yn cynnwys canfyddiadau'r adolygiad ciplun Cam-drin yn Rhywiol ar Blant (CRhB) a chytundeb pedwar cynnyrch allweddol: Safonau Ymarfer, Calendr Archwilio, yr egwyddor 'plant a phobl ifanc heb eu hebrwng i apwyntiadau gofal iechyd', a diweddariadau Ffurflen Atgyfeirio Amlasiantaethol (FfAA). Cadarnhaodd y Bwrdd hefyd ddau Adolygiad Ymarfer Amlasiantaethol Hysbysodd Sian y BGC y bydd yr Adolygiad Diogelu Unedig Sengl (ADUS) cyntaf yn cael ei gyhoeddi ar 1 Chwefror 2025. Tynnodd Sian sylw hefyd at ddiwrnod datblygu'r Bwrdd Diogelu Rhanbarthol a gynhaliwyd ar 17 Ionawr 2025, a oedd yn canolbwyntio ar rannu dysgu o adolygiadau diogelu, asesu cynnydd a thrafod blaenoriaethau ar gyfer y flwyddyn i ddod. <u>Diogelwch Cymunedol</u> Rhoddodd Sian y wybodaeth ddiweddaraf am y Bartneriaeth Diogelwch Cymunedol, gan nodi bod y cyfarfod nesaf wedi'i drefnu ar gyfer 29 Ionawr 2025. Bydd yr agenda'n cwmpasu sawl mater allweddol, gan gynnwys newidiadau i staffio o ran Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu (SCCH), Parthau Mynediad Diogel, Rhyddhau Carcharorion yn Gynnar, a diweddariadau ariannol. Sicrhaodd Sian yr Aelodau y bydd papurau a chanlyniadau'r cyfarfod hwn yn cael eu rhannu ag aelodau'r BGC. <u>Cynllun Cymunedol Trelái a Chaerau</u> Rhoddodd Sian y wybodaeth ddiweddaraf i'r BGC hefyd am Gynllun Cymunedol Trelái a Chaerau, gan gadarnhau bod yr holl gamau gweithredu ar y trywydd iawn i'w cyflawni. Codwyd y pwyntiau canlynol gan aelodau'r BGC: • Canmolodd Paul Orders y dull diogelu rhanbarthol dan arweiniad Sian a'i thîm, gan nodi gwelliannau sylweddol o gymharu â threfniadau blaenorol. Awgrymodd Paul y dylai'r BGC adolygu'r Gofrestr Risgiau Diogelu ar y cyd i sicrhau goruchwyliaeth lywodraethu. Pwysleisiodd Paul hefyd werth rhoi diweddariad i'r BGC ar gynnydd mewn cyfiawnder	

Rhif	Eitem Agenda	
	ieuenctid mewn cyfarfod yn y dyfodol, o ystyried ei berthnasedd i drefniadau adrodd diogelwch cymunedol ehangach. • Cytunodd y Cynghorydd Thomas, gan dynnu sylw at bwysigrwydd alinio trafodaethau ar draws y BGC a Byrddau eraill i sicrhau gwelededd a chydlyniant wrth fynd i'r afael â blaenoriaethau a rennir. **Camau Gweithredu:** • Amserlennu diweddariadau ar y pynciau canlynol ar gyfer cyfarfod y BGC yn y dyfodol: - Cyfiawnder Ieuenctid - Cofrestr Risgiau Diogelu • Sian Sanders i rannu canlyniadau a phapurau perthnasol o'r cyfarfod Partneriaeth Diogelwch Cymunedol sydd ar ddod gydag aelodau'r BGC.	**Ysgrifenyddiaeth y BGC** **Sian Sanders**
7.	**Ymrwymiadau Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus 2025-26** Rhoddodd Sheila Hendrickson-Brown, Cadeirydd y Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus, y wybodaeth ddiweddaraf i aelodau'r BGC am waith a mentrau parhaus y Rhwydwaith. Sefydlwyd y Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus mewn ymateb i'r argymhelliad canlynol gan Dasglu Cydraddoldeb Hiliol Caerdydd ym mis Mawrth 2022: *"Datblygu rhwydwaith ledled y ddinas ar gyfer cyflogwyr i annog arfer da a chydweithio ar gamau gweithredu cyflogaeth i wella cynrychiolaeth a dilyniant lleiafrifoedd ethnig yn y farchnad lafur leol."* Ers sefydlu'r Rhwydwaith, mae Cylch Gorchwyl wedi'i gytuno a blaenoriaeth gychwynnol y Rhwydwaith yw Cydraddoldeb Hiliol, gyda ffocws ar fonitro cynnydd yn erbyn argymhellion y Tasglu Cydraddoldeb Hiliol, yn ogystal â'r camau gweithredu o fewn Cynllun Gweithredu Cymru Wrth-hiliol. Wrth edrych ymlaen, er mwyn datblygu Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant ar draws gwasanaethau cyhoeddus, mae'r Rhwydwaith wedi cynnal adolygiad o arfer gorau ac wedi nodi meysydd i'w gwella. Fel rhan o'r broses hon, mae'r Rhwydwaith wedi datblygu ymrwymiadau gweithredadwy i droi 'arfer gorau' yn 'arfer cyffredin' ar draws holl sefydliadau'r sector cyhoeddus, gan ganolbwyntio ar bum maes thematig allweddol: • Arweinyddiaeth a Diwylliant • Hyfforddiant Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant • Amrywiaeth y Gweithlu	

Rhif	Eitem Agenda	
	• Darparu Gwasanaethau Cynhwysol a Gwybodus • Gwerth Cymdeithasol Mae'r Rhwydwaith wedi cytuno, o ran amserlenni cyflawni, y dylai sefydliadau ymrwymo i gyflawni cymaint o'r ymrwymiadau â phosibl erbyn mis Mawrth 2026. Bydd y Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus yn gyfrifol am fonitro cynnydd, tra bydd y BGC yn parhau i oruchwylio'r gwaith hwn drwy adroddiad blynyddol a fydd yn olrhain ac yn tynnu sylw at gynnydd. Cadarnhaodd aelodau'r BGC eu cefnogaeth i Ymrwymiadau'r Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer 2025-26, yn ogystal â'r trefniadau adrodd yn y dyfodol. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Cymeradwyo Ymrwymiadau'r Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus ar gyfer 2025-26 • Ymrwymo i gyflawni cymaint o'r ymrwymiadau â phosibl erbyn diwedd 2026. • Derbyn adroddiad cynnydd pellach fel rhan o'r trefniadau monitro a goruchwylio, gan ymrwymo i gymryd camau gwella unigol a chyfunol yn ôl yr angen. • Parhau i sicrhau cynrychiolaeth briodol gan sefydliadau priodol mewn cyfarfodydd y Rhwydwaith Cydraddoldeb Gwasanaethau Cyhoeddus yn y dyfodol, gan gynnwys Arweinydd Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant a Datblygu Sefydliadol.	
8.	**UNRHYW FATER ARALL** <u>Pwyllgor Craffu Adolygu Polisi a Pherfformiad, 13 Tachwedd 2024: Llythyr ac Ymateb</u> Ar 13 Tachwedd 2024, ystyriodd Pwyllgor Adolygu Polisi a Pherfformiad Cyngor Caerdydd waith BGC Caerdydd dros y 12 mis diwethaf, yn erbyn y blaenoriaethau a nodir yn ail Gynllun Lles Lleol y Bwrdd ar gyfer 2023-2028. Yn dilyn y cyfarfod, anfonwyd llythyr at yr Arweinydd fel Cadeirydd y BGC. Yn gryno, gwnaeth y Pwyllgor bedwar argymhelliad: 1. Bod y Bwrdd yn sicrhau bod graddfa briodol o ymateb brys ar waith i ddelio â digwyddiadau amgylcheddol trychinebus. 2. Bod y Bwrdd yn cymhwyso'r dulliau cymysg sydd wedi bod yn llwyddiannus yn ymgynghoriad y Comisiynydd Heddlu a Throseddu (CHTh) i ymgynghoriadau BGC yn y dyfodol. 3. Bod y Cyngor a'r Heddlu yn blaenoriaethu gwaith i wella canfyddiad y cyhoedd o ddiogelwch cymunedol.	

Rhif	Eitem Agenda	
	4. Bod y Bwrdd yn ystyried ffyrdd o fynd i'r afael â'i bellter democrataidd oddi wrth y cyhoedd. Cylchredwyd ymateb drafft i lythyr y Pwyllgor i aelodau'r BGC, gyda chynnig bod argymhellion 1-3 yn cael eu derbyn, ac nad yw argymhelliad 4 yn cael ei dderbyn. Cytunodd aelodau'r BGC i gymeradwyo'r ymateb i lythyr y Pwyllgor, ar yr amod bod yr ymateb i Argymhelliad 4 yn cael ei gryfhau trwy gynnwys cyfeiriadau at ddull y BGC o ymgysylltu â'r gymuned. **Cytunodd y BGC i wneud y canlynol:** • Nodi'r llythyr gan Bwyllgor Craffu Adolygu Polisi a Pherfformiad Cyngor Caerdydd, yn dilyn iddo ystyried gwaith Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Caerdydd ar 13 Tachwedd 2024. • Cymeradwyo'r ymateb i lythyr y Pwyllgor, ar yr amod bod yr ymateb i Argymhelliad 4 yn cael ei gryfhau trwy gynnwys cyfeiriadau at ddull y BGC o ymgysylltu â'r gymuned. <u>Diweddariad ar yr Asesiad o Risgiau Newid Hinsawdd</u> Ym mis Hydref 2024, roedd Cyngor Caerdydd, ar ran aelodau BGC Caerdydd, yn llwyddiannus wrth wneud cais am gyllid drwy Gronfa Ffyniant Gyffredin (CFfG) y DU i gynnal Asesiad o Risgiau Newid Hinsawdd (ARNH) ar gyfer Caerdydd. Ym mis Rhagfyr 2024, penodwyd Waterman Group i ymgymryd â'r gwaith hwn. Mae Waterman yn bwriadu fframio'r asesiad o amgylch y 61 o gyfleoedd a risgiau ARNH3 i Gymru, gan ddefnyddio rhagamcanion newid hinsawdd lleol ar gyfer Caerdydd. Ar hyn o bryd mae Waterman yn gweithio i ddadansoddi'r wybodaeth a'r data a roddwyd gan aelodau'r BGC. Er mwyn llywio'r asesiad ymhellach, ddydd Gwener diwethaf (17 Ionawr), cynhaliodd Waterman weithdy gyda'r prif gysylltiadau a nodwyd gan aelodau'r BGC. Yn ogystal, cynhelir cyfweliadau unigol gyda phrif gysylltiadau'r BGC. Ar ôl cwblhau'r asesiad, bydd gweithdai, wedi'u hwyluso gan Waterman, yn cael eu cynnal gydag aelodau'r BGC i archwilio'r canfyddiadau a'r cyd-ddibyniaethau risg. **Cytunodd y BGC** i nodi'r cynnydd a wnaed wrth ddechrau'r Asesiad o Risgiau Newid Hinsawdd ar gyfer Caerdydd.	

Rhif	Eitem Agenda	
	<u>Adroddiad Blynyddol Caerdydd sy'n Dda i Blant (2023/24)</u> Ar ôl rhaglen pum mlynedd o waith, cafodd Caerdydd ei henwi'n swyddogol fel Dinas sy'n Dda i Blant UNICEF gyntaf y DU ym mis Tachwedd 2023. Ar ddiwedd 2023, cyhoeddwyd Cynllun Cynaliadwyedd Caerdydd sy'n Dda i Blant 3 blynedd i barhau â'r gwaith i wneud Caerdydd yn lle hyd yn oed yn well i blant a phobl Ifanc. Mae'r Cynllun yn canolbwyntio ar bedwar prif faes: 1. Addysg Hawliau Plant 2. Cyfranogiad 3. Cyfartal ac yn Cael eu Cynnwys 4. Lle Mae cynnydd yn erbyn blaenoriaethau'r Cynllun Cynaliadwyedd yn ystod 2023/24 i'w weld yn Adroddiad Blynyddol Caerdydd sy'n Dda i Blant. Er bod cynnydd da wedi'i wneud, wrth edrych ymlaen, mae cynaliadwyedd ymrwymiad Caerdydd i hawliau plant yn allweddol i sicrhau llwyddiant a chynnydd parhaus y blaenoriaethau a amlinellir yng Nghynllun Cynaliadwyedd Caerdydd sy'n Dda i Blant 2023-2026. Felly, mae trefniadau cyflawni yn cael eu hadolygu ar hyn o bryd i brif ffrydio cydrannau'r Cynllun. Yn dilyn cyhoeddi Adroddiad Blynyddol Caerdydd sy'n Dda i Blant (2023/24), bydd statws Da i Blant yn cael ei gadw am ddwy flynedd arall, ac ar ôl hynny bydd asesiad arall yn cael ei gynnal. **Cytunodd y BGC** i nodi Adroddiad Blynyddol Caerdydd sy'n Dda i Blant (2023/24). **<u>Cynllun Gweithredu Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn 2024-28</u>** Ymunodd Caerdydd â Rhwydwaith Byd-eang Sefydliad Iechyd y Byd ar gyfer Dinasoedd a Chymunedau sy'n Dda i Bobl Hŷn ym mis Mawrth 2022. Caerdydd oedd yr awdurdod lleol cyntaf yng Nghymru i ennill aelodaeth. Fel rhan o'r broses ymgeisio, datblygwyd cynllun gweithredu ledled y ddinas: *'Caerdydd, gweithio tuag at ddod yn Ddinas Sy'n Dda i Bobl Hŷn'*. Cyhoeddwyd Adroddiad Blynyddol Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn ym mis Rhagfyr 2023, yn amlinellu cynnydd Caerdydd ers ymuno â'r Rhwydwaith Byd-eang. Ar ôl cyhoeddi'r adroddiad cynnydd, datganodd Sefydliad Iechyd y Byd fod Caerdydd yn "aelod rhagorol" a gofynnwyd i swyddogion gyflwyno yng nghyfarfodydd rhyngwladol y Rhwydwaith. Er mwyn parhau i gyflawni'r weledigaeth o Gaerdydd yn dod yn 'lle gwych i dyfu'n hŷn', cytunwyd bod angen cynllun gweithredu newydd.	

Rhif	Eitem Agenda	
	Felly, mae 'Cynllun Gweithredu Caerdydd, Gweithio Tuag at Fod yn Ddinas sy'n Dda i Bobl Hŷn' wedi'i adolygu. Mae'r cynllun gweithredu diwygiedig yn nodi sut y bydd Caerdydd yn gweithio tuag at amgylcheddau sy'n dda i bobl hŷn sy'n cefnogi pobl hŷn i fod yn actif, i gymryd rhan ym mhob agwedd ar fywyd y ddinas, ac i fyw'n annibynnol yn eu cartrefi a'u cymunedau eu hunain cyhyd â phosibl. Mae hyn yn cynnwys ystod o gymorth, a roddir ar yr adeg iawn gan gynnwys mwy o gymorth arbenigol i'r rhai sydd ei angen. **Cytunodd y BGC** i nodi Cynllun Gweithredu Caerdydd sy'n Dda i Bobl Hŷn diwygiedig ar gyfer 2024-28: 'Caerdydd, Gweithio Tuag at Ddod yn Ddinas Sy'n Dda i Bobl Hŷn'. Dyddiadau Cyfarfodydd yn y Dyfodol (ar ôl mis Ebrill 2025) **Cytunodd y BGC** i'r dyddiadau canlynol ar gyfer cyfarfodydd yn y dyfodol: • 8 Gorffennaf 2025 (2pm-4pm) • 14 Hydref 2025 (2pm-4pm) • 20 Ionawr 2026 (2pm-4pm) • 14 Ebrill 2026 (2pm-4pm)	